

UCHWAŁA NR/ 2021
RADY GMINY RĄBINO
z dnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rąbino na lata 2021-2025.**

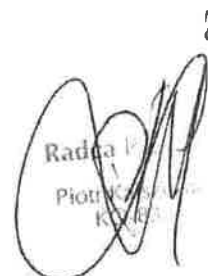
Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.¹) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) Rada Gminy Rąbino uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rąbino na lata 2021-2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rąbino.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. , poz. 1834

Radca
Piotr Kule

Uzasadnienie:

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249). Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących.

Zgodnie z art. 6 pkt 2 przytoczonej wyżej ustawy, na gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, między innymi poprzez opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program określa wachlarz zaplanowanych działań, których celem będzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla osób zagrożonych lub uwikłanych w zjawisko przemocy domowej, angażuje wiele służb, instytucji, organizacji do odpowiedzialności za ich realizację.

Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

**Załącznik Nr 1
do uchwały Nr/2021
Rady Gminy Rąbino
z dnia 2021r.**

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Rąbino na lata 2021-2025**

Rąbino 2021

1. WPROWADZENIE

Każdy człowiek zasługuje na życie w poczuciu pewności istnienia, bezpieczeństwa i wsparcia ze strony najbliższych, przede wszystkim rodziny. Zdarza się jednak, że członkowie rodziny zamiast być ostoją bezpiecznego życia, stanowią dla swych bliskich duże zagrożenie tego bezpieczeństwa.

Osoby doznające przemocy doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Ich ciało i psychika doznają ostrych urazów i podlegają długotrwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia.

Przemoc we współczesnym świecie jest problemem powszechnym, który dotyczy ludzi bez względu na ich wiek, płeć, status materialny, poziom wykształcenia, czy wykonywany zawód. Jest zjawiskiem złożonym i wieloczynnikowym, dlatego, aby skutecznie przeciwdziałać przemocy, a tym samym pomagać rodzinom, w których jest ten problem, potrzebne jest interdyscyplinarne spojrzenie na rodzinę, jej członków i ich sytuację, potrzeby i zachowania.

Gmina Rąbino od kilku lat prowadzi wiele inicjatyw na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie m.in. poprzez realizację działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne. Realizowane są programy adresowane do ofiar i sprawców przemocy, odbywają się szkolenia podnoszące kwalifikację osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, prowadzone jest poradnictwo oraz interwencje wobec ofiar i sprawców przemocy, jak również działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Społeczność Gminy Rąbino na bieżąco informowana jest o wszystkich dostępnych formach wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy, jak również o samym zjawisku przemocy, stereotypach i mitach dotyczących stosowania przemocy.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025, jest realizacją zapisu znowelizowanej ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2019 roku poz. 730, z późn. zm.), na mocy ustawy z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2010 roku Nr 125, poz. 842). Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2019 roku poz. 730, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy w szczególności „Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”. Priorytetowym celem Programu jest podejmowanie kompleksowych, interdyscyplinarnych działań mających na celu zapobiegania i zmniejszenie przemocy w rodzinie na terenie gminy Rąbino.

Program zakłada stałą i bezpośrednią współpracę podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez podniesienie efektywności podejmowanych działań, co może stanowić podstawę do stworzenia sprawnego i spójnego systemu, a tym samym może skutecznie doprowadzić do ograniczenia skali tego zjawiska.

1.1. DEFINICJA

Zgodnie z zapisem znowelizowanej ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2019 roku, poz. 730, z późn. zm.) pod pojęciem przemocy w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny tj. małżonka, wstępnego, zstępnego, rodzeństwa, powinowatego w tej samej linii lub stopniu, osoby pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonka, a także osoby pozostającej we wspólnym pożyciu oraz innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- **jest intencjonalna**- przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
- **siły są nierówne**- w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy;
- **narusza prawa i dobra osobiste**- sprawca wykorzystuje przewagę sił, narusza podstawowe prawa ofiary, np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku, itp.;
- **powoduje cierpienia i ból**- sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

1.2. CYKLE PRZEMOCY

W świetle prowadzonych badań wynika, iż przemoc w rodzinie nie ma charakteru jednorazowego incydentu.

Przechodzi przez trzy fazy powtarzającego się cyklu:

- **faza narastającego napięcia**- jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wyczuwalnym wzrostem napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych;
- **faza ostrej przemocy**- następuje wybuch gniewu i eksplozja zachowań agresywnych;
- **faza miodowego miesiąca**- jest to faza okazywania strachu, ciepła i miłości ze strony sprawcy przemocy, który chce załagodzić sytuację. Osoba doznająca przemocy wierzy, że sprawca zmieni swoje zachowanie, a niedawne akty przemocy były tylko incydentem. Faza kończy się nawrotem przemocy spowodowanym wzrostem napięcia u sprawcy. Prawdziwym zagrożeniem jakie niesie ze sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest gwałtowniejsza.

Fazy następują kolejno po sobie, a w miarę upływu czasu przemoc w każdej kolejnej fazie wybuchu jest coraz bardziej ostra i brutalna. Szczególnie niebezpieczne dla ofiar (z punktu widzenia osoby udzielającej pomocy) jest faza miodowego miesiąca. Pozwala zapomnieć o przeżytym koszmarze i uwierzyć, że następują zmiany w zachowaniu partnera. Wtedy też ofiara przemocy wycofuje się z procesu pomagania- wycofuje skargi składane policji, nie chcą zeznawać. Mimo to cykl przemocy coraz częściej się powtarza, coraz drobniejsza przyczyna staje się pretekstem do wybuchu. Sprawca czuje się coraz bardziej bezkarna, a ofiara – bezradna.

1.3. RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE - FORMY ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy:

- **przemoc fizyczna- naruszenie nietykalności fizycznej-** przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzanie w twarz, przypalanie papierosem, duszenie, kopanie, krępowanie ruchów, itp.;
- **przemoc psychiczna- naruszenie godności osobistej- przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.:** groźby, wyzwiska, ośmieszanie, upokarzanie (często w obecności innych osób), szantażowanie, narzucanie własnych poglądów, izolowanie od bliskich. Sprawca domaga się pełnego posłuszeństwa. Przemoc psychiczna niesie za sobą stałe poczucie zagrożenia przemocą fizyczną, wytwarza atmosferę napięcia i niepewności w domu, co doprowadza do degradacji psychicznej oraz poniżenie ofiary. Jest bardzo trudna do udowodnienia; brak widocznych śladów przemocy oddaje wątpliwość prawdziwość tego, na co skarży się ofiara. Skutki przemocy psychicznej mogą powodować nieodwracalne zmiany w funkcjonowaniu ofiary.
- **przemoc seksualna- naruszenie intymności-** przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, itp. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar forma przemocy.
- **zaniedbanie- naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich-** niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członków rodziny, narażenie ich na głód, niedożywienie, brak opieki, pozostawienie w niewłaściwych warunkach lokalowych i bytowych, chłód emocjonalny, itp. Do niedawna funkcjonowało przekonanie, że dotyczy głównie dzieci, ale coraz częściej ujawniane są przypadki dotyczące osób starych, schorowanych, niepełnosprawnych.

- **przemoc materialna/ekonomiczna- naruszenie własności-** przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności, odmawianiem lub ograniczaniem dostępu do wspólnych środków finansowych, odbieraniem zarobionych pieniędzy, ograniczaniem i uniemożliwianiem podjęcia pracy lub jej wykonywania, okradaniem, itp.

Sprawcy przemocy bardzo często stosują wobec ofiar więcej niż jedna formę przemocy. Zachowanie sprawcy może wywołać u ofiar trwałe negatywne skutki i w efekcie doprowadzić do zniszczenia u niej pozytywnego obrazu samej siebie.

1.4. MITY I STEREOTYPY NA TEMAT PRZEMOCY W RODZINIE

Z przemocą w rodzinie wiąże się wiele mitów i stereotypów, które mają istotny i znaczący wpływ na to, jak oceniane są ofiary przemocy, jaka jest społeczna reakcja na zachowania sprawców przemocy. Są one wyrazem postaw społecznych wobec zjawiska przemocy. Mogą w istotny sposób kształtować stosunek świadków do rodziny, w której dochodzi do przemocy.

- **To był jednorazowy incydent, który się nie powtórzy.**
Takie zdanie często powtarzają ofiary przemocy w rodzinie, szczególnie gdy sprawca po raz pierwszy dopuścił się zachowań pełnych agresji. Jednakże przemoc w rodzinie rzadko jest jednorazowym zachowaniem. Często stan ten trwa przez kilka lub kilkanaście lat. Jeśli sprawca nie zostanie w porę powstrzymany, jego agresywne zachowanie wobec ofiary będzie się nasilać. Będzie przekonany, że jego czyny są bezkarne, a jego ofiara będzie czuła się bezradna, zniewolona i bez szans na uzyskanie pomocy.
- **Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa i nikt nie powinien się wtrącać.**
Przez długi czas to przekonanie było silnie zakorzenione w społeczeństwie. Przekonanie, że nie powinno się naruszać tzw. miru domowego, wzmocniło poczucie bezkarności u sprawców przemocy. Pomimo prowadzonych wielu kampanii, działań edukacyjnych przekonanie społeczne w tym zakresie uległo znacznej poprawie, jednakże w dalszym ciągu część społeczeństwa uważa, że przemoc w rodzinie to prywatna sprawa rodziny. Należy pamiętać, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem ściganym przez prawo.
- **Gdyby sytuacja była taka okropna, ofiara odeszłaby od sprawcy.**
Ofiary przemocy, które są bite i poniżane, bardzo cierpią. Przed rozstaniem ze sprawcą powstrzymuje je wiele czynników, np. obawa przed ewentualnymi trudnościami życiowymi (brak środków finansowych, kłopoty mieszkaniowe, brak pracy, itp.). Wiele ofiar pozostaje w tym związku mając na uwadze zmianę zachowanie ze strony sprawcy.
- **Osoby stosujące przemoc wobec bliskich są chore psychicznie.**
Nie ma bezpośredniego związku między przemocą a chorobami psychicznymi; przemoc to demonstracja siły i chęć przyjęcia całkowitej kontroli władzy nad drugą osobą.
- **Jeśli ktoś jest bity, to znaczy, że na to zasłużył.**

Takie przekonanie daje sprawcom przemocy poczucie bezkarności i może sprzyjać kolejnym negatywnym zachowaniom.

- **Gdyby ofiara bardziej się starała, nie dochodziłoby do przemocy.**

Osobom postronnym trudno jest uwierzyć, że ktoś może być krzywdzony bez żadnego powodu. Myślą „*gdyby się lepiej starała, to na pewno byłoby lepiej*”. Tymczasem ofiary przemocy, aby uniknąć przemocy, postępują tak, jak życzy sobie sprawca. Jednak sprawca zawsze znajdzie pretekst i uzasadnienie dla swojego agresywnego zachowania.

- **Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.**

Przekonanie, że przemoc dotyczy wyłącznie rodzin, w których nadużywa się alkoholu jest błędna. Alkohol sprzyja zachowaniom agresywnym, ale ich, nie warunkuje. Są rodziny z problemem alkoholowym, w których osoba nadużywająca alkoholu nie zachowuje się agresywnie.

- **Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.**

Przemoc w rodzinie występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej.

- **Przemoc jest wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiar.**

Przemoc to nie tylko działania pozostawiające siniaki, złamania czy oparzenia, to także poniżanie, obelgi, zmuszanie do określonych zachowań, grożenie, zastraszanie.

- **Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych.**

Przemoc domowa nie jest sprawą rodzinną, jest przestępstwem ściganym przez prawo. Policja jest powołana dla ochrony bezpieczeństwa osób, zapobiegania popełnianiu przestępstw i ścigania sprawców przestępstw bez względu na to, czy ofiara należy do rodziny sprawcy, czy nie.

- **Gwałt w małżeństwie nie istnieje.**

Gwałtem jest doprowadzenie innej osoby do poddania się czynowi nierządному lub do wykonania takiego czynu, stosując przemoc, groźbę bezprawną lub podstęp (patrz art. 197 k.k.) i nigdzie nie jest napisane, że nie dotyczy to osób bliskich napastnika. Każdy ma prawo do decydowania o swoim życiu intymnym, akt ślubu nie odbiera tego prawa.

1.5. SKUTKI PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkami są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, jak i poważne, długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym.

1.5.1. Konsekwencje doświadczania przemocy przez osoby dorosłe.

U osób poddawanych długotrwałej przemocy występują poważne problemy fizyczne i emocjonalne. Do najczęstszych objawów będących skutkami przemocy należą: poważne obrażenia ciała, wzrost częstości zapadania na choroby somatyczne związane ze stresem, przygnębienie smutek, obojętność, popadanie w depresję, niepokój, niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu,

czy agresji, zmienność nastrojów, decyzji, niepewności, stany lękowe (w tym lęk przed bliskością), nieufność, poczucie zagrożenia, niska samoocena, kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne, trudności z koncentracją, zwiększone spożycie środków psychoaktywnych, zaprzeczanie, obwinianie się, bezradność. Osoby doznające przemocy zachowują się niezrozumiale niejednokrotnie zmieniają zdanie i wycofują zawiadomienie o przestępstwie, bronią sprawcy. Zachowania te przez psychologię tłumaczone są występowaniem syndromu wyuczonej bezradności, zjawiska „prania mózgu” czy stanu pourazowego. Wycofanie się z aktywności służącej zmianie sytuacji i wyjściu z przemocy może wynikać z przekonania o bezskuteczności działań, powstałego na gruncie wcześniejszych doświadczeń. Bierność i rezygnacja bywają też wynikiem technik manipulacyjnych, jakim ofiara jest poddawana przez sprawcę, który utrwała w niej niską samoocenę i wzbudza poczucie winy.

1.5.2. Konsekwencje doświadczania przemocy przez dzieci.

Dzieci często są bezpośrednimi ofiarami lub/i świadkami przemocy w rodzinie. Obok obrażeń cielesnych przemoc domowa powoduje, że dziecko żyje w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia, pozbawione miłości, zaufania i bezpieczeństwa. Niezaspokojenie tych podstawowych potrzeb negatywnie wpływa na rozwój dziecka i jest przyczyną wielu chorób psychosomatycznych. Dzieci będące ofiarami wykorzystywania seksualnego wykazują wysoki poziom depresji, czują się osamotnione, miewają myśli samobójcze, zaburzenia snu, mogą być nadpobudliwe, agresywne. Cechuje je obniżona samoocena i poczucie bezwartościowości. Maltretowanie psychiczne dziecka wpływa destrukcyjnie na kształtowanie się jego osobowości. Może prowadzić do nieprzystosowania interpersonalnego (brak poczucia bezpieczeństwa, niski poziom kompetencji społecznych, trudności w kontaktach z rówieśnikami), deficytów intelektualnych (w zakresie możliwości poznawczych, rozwiązywanie konfliktów i kreatywności), problemów aktywno-behawioralnych (agresja, samoponiżenie, lęk, wstyd i poczucie winy, wrogość i gniew, pesymizm i negatywizm). Skutki przemocy pojawiające się podczas trwania zachowań przemocowych są zaledwie początkiem destrukcyjnego wpływu przemocy domowej, jej konsekwencje mogą wpływać na funkcjonowanie człowieka przez całe jego życie. Odroczone skutki przemocy objawiają się w postaci różnych form niedostosowania społecznego. Mogą do nich należeć: trudności w nauce, wagarowanie, ucieczki z domu, udział w nieformalnych młodzieżowych grupach przestępczych, wysoki poziom agresji, nadużywanie alkoholu, branie narkotyków. Zachowanie te to tylko niektóre ze sposobów ucieczki od problemu przemocy w rodzinie. Doświadczenie przemocy w dzieciństwie (zwłaszcza seksualnej) powoduje problemy z nawiązaniem i utrzymaniem satysfakcjonujących relacji z innymi osobami także w wieku dorosłym. Ponadto, zachowania przemocowe nierzadko są dziedziczone i pokoleniowo powielane. Młodzi chłopcy wychowujący się w rodzinach, gdzie mężczyzna znęca się nad kobietą, uczą się agresji wobec kobiet, dziewczynki zaś postrzegają bicie, maltretowanie

i wykorzystywanie jako elementy wpisane w rolę kobiety. Doświadczenie przemocy w dzieciństwie podwyższa ryzyko, że krzywdzone dzieci staną się krzywdzonymi rodzicami.

1.5.3. Społeczna konsekwencja przemocy w rodzinie.

Przemoc zagraża życiu, niesie ze sobą cierpienie fizyczne, rany, siniaki, ale nade wszystko powoduje niewyobrażalnie wielkie szkody psychiczne u ofiar, które najczęściej przez lata doświadczają znęcania się, wykorzystywania lub zaniedbania. Przemoc domowa to także poważny problem społeczny. Destrukcyjna siła niszczy cały system rodzinny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwości prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Niesie ze sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu. Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Niezbędne jest zatem podejmowanie planowanych działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, działań wpisanych w tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, którego zasadniczymi elementami są specjalistyczne instytucje i profesjonaliści niosący pomoc osobom dotkniętym przemocą w domu.

2. PRZEMOC W RODZINIE W WYBRANYCH AKTACH PRAWNYCH

2.1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 02 kwietnia 1997 roku (Dz. U. 2009, Nr 114 poz. 946).

Ochronę osób, w tym dzieci przed przemocą domową gwarantuje Konstytucja RP. Art. 40 mówi, że „nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych”. Art. 47- „każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym”. Art. 71, pkt.1- „Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych”. Art. 72- „Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzwiskiem i demoralizacją. Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki pomocy władz publicznych. W toku ustalania praw dziecka organy władzy publicznej oraz osoby odpowiedzialne za dziecko są obowiązane do wysłuchania i w miarę możliwości uwzględnienia zdania dziecka. Ustawa określa kompetencje i sposób powoływania Rzecznika Praw Dziecka”.

2.2. Ustawa z dnia 06 czerwca 1997r. -Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r., poz. 1444 z późn. zm.)

Art. 207 kodeksu karnego uznaje przemoc w rodzinie za przestępstwo- „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności”. Zgodnie z orzeczeniem Sądu najwyższego z dnia 12 grudnia 2006r. IV KK 395/2006, pojęcie „znęcanie się” na gruncie art. 207 kk zawiera w sobie istnienie przewagi sprawcy nad osobą pokrzywdzoną, której nie może się ona przeciwstawić lub może to uczynić w niewielkim stopniu. Nie jest zatem możliwe wzajemne znęcanie się małżonków w tym samym czasie. Nie można także mówić o znęcaniu się, jeżeli ustalono, że aktywność, przedsiębiorczość pokrzywdzonej oraz z jej zaradność życiowa poddają w wątpliwość fakt, że stanowi ona ofiarę przestępstwa. Przestępstwo znęcania się zostało w kodeksie skonstruowane jako zachowanie z reguły wielodziałaniowe. Pojęcie znęcania się, w podstawowej postaci, za swojej istoty zakłada powtarzanie przez sprawcę w pewnym przedziale czasu zachowań skierowanych wobec pokrzywdzonego.

2.3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. - Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy (Dz. U. z 2020r., poz.1359)

Sytuację osób doznających przemocy w rodzinie regulują również przepisy prawa cywilnego zawartego głównie w Kodeksie Rodzinnym i Opiekuńczym. Omówione są tam następujące kwestie:

- ustroje majątkowe małżeńskie w tym przymusowy ustrój majątkowy, np. ustanowienie rozdzielności majątkowej,
- podział majątku dorobkowego,
- orzeczenia eksmisji małżonka, który swym nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie,
- uregulowanie kontaktów z dziećmi,
- ustanowienia opieki i kurateli,
- sądowe ustalenie ojcostwa,
- obowiązek rodziców do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka,
- warunki orzekania separacji i rozwodu,
- orzekanie o winie w rozkładzie pożycia małżeńskiego,
- rozstrzygnięcie o władzy rodzicielskiej,
- sposób korzystania ze wspólnego mieszkania w przypadku rozwodu,
- warunki żądania od rozwiedzionego małżonka środków na utrzymanie,

2.4.Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r. , poz. 1249)

Ustawa wskazuje rozwiązanie, które mają zapewnić lepszą ochronę prawną dla ofiar przemocy domowej, a jednocześnie zwiększa skuteczność przeciwdziałania

przemocy w rodzinie. Ustawa określa m.in. zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc.

2.5. Pozostałe akty prawa krajowego oraz inne dokumenty wydane przez organy państwowe:

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Karny Wykonawczy
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Postępowania Karnego
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 roku w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego
- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 roku o kuratorach sądowych
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 czerwca 2002 roku w sprawie zakresu praw i obowiązków podmiotów sprawujących dozór, zasad i trybu wykonywania dozoru oraz trybu wyznaczania przez stowarzyszenia, organizacje i instytucje swoich przedstawicieli do sprawowania dozoru (Dz. U. Nr 112 poz.1064)
- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 czerwca 2003 roku w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania uprawnień i obowiązków kuratorów sądowych (Dz. U. Nr 112 poz. 1064)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 stycznia 2011 roku w sprawie Zespołu Monitorującego
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzonych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnego
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2001 roku w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

2.6. Akty prawa międzynarodowego

2.6.1. Dokumenty Organizacji Narodów Zjednoczonych

- Konsekwencja w sprawie likwidacji wszelkich dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 roku
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego

- Rezolucja A/54/4 Zgromadzenia Ogólnego ONZ- Protokół Fakultatywny do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 6 października 1999 roku

2.6.2. Dokumenty Rady Europy

- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec. (2002) 5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 roku
- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie
- Rekomendacja Komitetu Ministrów R (90) 2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z dnia 15 stycznia 1990 roku
- Rekomendacja Komitetu Ministrów R (85) 4 w sprawie przemocy w rodzinie z dnia 26 marca 1985 roku
- Europejska Konwencja o wykonywaniu prawa dzieci z dnia 25 stycznia 1996 roku

3. SKALA PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE W POLSCE

3.1. Oficjalne statystyki na temat przemocy w rodzinie.

Badanie rozmiarów i rozpowszechnienia zjawiska przemocy w rodzinie nie jest sprawą prostą. Mogłoby się wydawać, że jasną odpowiedź przynosić będą statystyki policyjne czy sądowe. Tymczasem należy pamiętać, że:

- Przemoc w rodzinie jest w dużej mierze zjawiskiem ukrytym i wiele osób doznających przemocy w rodzinie nie zgłasza się po pomoc.
- Przedmiotem działań policji, prokuratury oraz sądów są zasadniczo przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece (tj. z art. 207 kk).³ Warto przy tej okazji zaznaczyć, że sama przemoc ekonomiczna w oderwaniu od innych typów przemocy nie jest przestępstwem.
- Umożnienie sprawy nie musi oznaczać tego, że przemoc w rodzinie nie miała miejsca. Może natomiast wiązać się z tym, że nie został zebrany odpowiedni (w rozumieniu przepisów prawnych) materiał dowodowy.

Według danych zawartych w sprawozdaniu z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie od 2012 do 2017 roku liczba wypełnionych formularzy Niebieskie Karty wrosła o około jedną trzecią (z 66 961 do 98 307). Podejrzani o przemoc to przeważnie (tj. w ponad 90%) mężczyźni. Jak wynika ze statystyk policji, rok do roku w bardzo wielu przypadkach podejrzewani sprawcy są pod wpływem alkoholu (około 60%). Patrząc na charakterystykę osób doznających przemocy w rodzinie w statystykach policji widać również, że w ciągu 7 lat (od 2012 do 2018 roku) zmniejszył się udział objętych procedurą osób małoletnich (z 25% do 14%) i jednocześnie wzrósł odsetek kobiet (z 65% do 74%). Patrząc na charakterystykę osób doznających przemocy w rodzinie w statystykach policji widać również, że w ciągu 7 lat (od 2012 do 2018 roku) zmniejszył się udział objętych

procedurą osób małoletnich (z 25% do 14%) i jednocześnie wzrósł odsetek kobiet (z 65% do 74%). Tak zjawisko przemocy wygląda z perspektywy statystyk publikowanych przez Policję.

3.2. Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie, tj. raport Kantar Polska dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z października 2019r.

Badanie realizowane na zlecenie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie” składało się z dwóch komplementarnych elementów:

- 1. CZĘŚĆ ZASADNICZA tj. ogólnopolskie, reprezentatywne badanie na próbie 2000 pełnoletnich Polaków;
- 2. CZĘŚĆ UZUPEŁNIAJĄCA tj. wywiady z ekspertami (N=15) pracującymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Nadrzędnym celem badania było dokonanie diagnozy skali zjawiska przemocy w rodzinie. Sondaż został zrealizowany w dniach 14-31 sierpnia 2019 roku na reprezentatywnej próbie 2000 Polaków w wieku 18 i więcej lat. Badanie miało charakter ogólnopolski i obejmowało respondentów ze wszystkich 16 województw. Założeniem doboru próby badawczej było również uwzględnienie zróżnicowania, jeśli chodzi o wielkość miejsca zamieszkania. Dla lepszego zrozumienia uzyskanych w badaniu sondażowym wyników do udziału w projekcie zaproszonych zostało 15 specjalistów, którzy na co dzień zajmują się problematyką przemocy w rodzinie i przeprowadzono z nimi wywiady pogłębione. Poniżej przedstawiono wnioski z przeprowadzonych badań:

- Według Polaków przemoc w rodzinie jest zjawiskiem stosunkowo częstym. W opinii ankietowanych najbardziej rozpowszechniona jest przemoc psychiczna. 9% osób (a więc co jedenasta) sądzi, że dotyczy niemal każdego gospodarstwa domowego, a kolejne 25% jest zdania, że dotyczy dużej części tj. ponad połowy. Z drugiej strony co dziesiąta osoba uważa, że to zjawisko, które występuje bardzo rzadko (8%) lub wcale (2%). Jeśli chodzi o przemoc fizyczną, to w jej przypadku jako zjawisko co najmniej częste postrzega ją 24% ankietowanych, a jako bardzo rzadkie lub w ogóle nie występujące 15%.
- Na poziomie deklaracyjnym zdecydowana większość Polaków nie myśli o przemocy w rodzinie w sposób stereotypowy i potrafi zidentyfikować zachowania, które świadczą o występowaniu przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, czy ekonomicznej. Badanie pokazało, że ok. 85 % - 90 % Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowane, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.
- Nadal jednak około 10% dorosłych osób (a więc ponad 3 mln osób) uznaje, różnego rodzaju przemocowe zachowania za normalne. Najczęściej (tj. przez

14%) podzielana jest opinia „Wydzielanie pieniędzy i kontrolowanie wszystkich wydatków, to przejaw gospodarności współmałżonka”, co potwierdza opinię ekspertów, że Polacy nie w pełni rozumieją zjawisko przemocy ekonomicznej.

- Kobiety i mężczyźni nieco różnią się w tym, jak postrzegają przemoc. W największym stopniu w odniesieniu do stwierdzenia „Rodzice mają prawo bić swoje dzieci”, z którym zgadza się 13% mężczyzn i 5% kobiet. Ogólną regułą jest to, że mężczyźni w większym zakresie akceptują dopuszczalność analizowanych w badaniu przejawów przemocy. Z tego względu projektując kampanie społeczne warto zadbać o to, by ich przekaz był czytelny właśnie dla nich.
- Najbardziej kontrowersyjna opinia na temat przemocy w rodzinie, to stwierdzenie „Ofiary przemocy w rodzinie akceptują swoją sytuację”. W tym przypadku Polacy są podzieleni niemal po równo – około 40% zgadza się z tym poglądem i tyle samo nie zgadza, pozostałe osoby nie mają wyrobionego zdania. Eksperci przyznają, że sytuacja osób doznających przemocy w rodzinie może być na tyle złożona, że racjonalna kalkulacja, analiza zysków i strat w tym np. ewentualny brak środków do życia – może skłaniać osoby doznające przemocy w rodzinie do pozostania przy osobach stosujących przemoc. Dlatego tak ważne jest, by tworzyć odpowiednie warunki infrastrukturalne oraz polityki wsparcia, które przekonają osoby doznające przemocy, że lepsze życie jest możliwe.
- Obecnie zdecydowana większość Polaków uważa, że prawo w Polsce w niedostatecznym stopniu chroni osoby doznające przemocy w rodzinie (72%) oraz, że pomaganie osobom krzywdzonym jest obowiązkiem moralnym każdego człowieka (76%). Osoby, które uważają, że z różnych powodów lepiej się nie wtrącać w życie rodzin dotkniętych przemocą stanowią około kilkunastu procent ogółu społeczeństwa. Zdaniem ekspertów w praktyce waga tego problemu jest większa, bo ludzie, którzy realnie obserwują przemoc w swoim otoczeniu, rzeczywiście boją się reagować lub też nawet nie wiedzą, co powinni zrobić. Z tego względu działania edukacyjne i kampanie społeczne powinny koncentrować się również na świadkach przemocy i na tym, jak należy reagować, gdy widzi się coś niepokojącego.
- Niemal co piąty badany (19%) doświadczył jakiegokolwiek rodzaju przemocy wiele razy w ciągu całego swojego życia. 28% badanych doświadczyło przemocy kilka razy a 10% raz. Eksperci uważają, że przemoc w rodzinie jest w naszym kraju zjawiskiem częstym i w dużym stopniu niedoszacowanym, bo wiele jej przypadków nie wychodzi na jaw.
- Najpowszechniejszą formą przemocy jest przemoc psychiczna. W ostatnim roku przemocy psychicznej doświadczyło 29 % badanych. Na przełomie całego życia 40% badanych przyznaje, że doświadczyło tej formy przemocy więcej niż raz w życiu. Jednocześnie określenie skali tego rodzaju przemocy jest w dużym stopniu uzależnione od przyjętej definicji. Przemoc psychiczną można bowiem rozumieć bardzo szeroko.

- Co czwarty Polak (23%) doświadczył kiedykolwiek przemocy fizycznej, niemniej jednak na wielokrotne doznawania przemocy wskazało 16% osób. W ostatnim roku tej formy przemocy doświadczyło 14 % badanych. Przy czym badania pokazały, że osoby które deklarowały, że doznały w swoim życiu przemocy fizycznej, wskazywały najczęściej, iż doświadczenie to miało miejsce wiele lat temu, najprawdopodobniej w dzieciństwie.
- Przemoc ekonomiczna dotknęła 13% badanych. Profesjoniści przyznają, że stykają się w swojej pracy z tym rodzajem przemocy, jednak trudno im oszacować ogólną skalę zjawiska.
- 5% badanych stwierdziło, że doświadczyli przemocy seksualnej, co zdaniem ekspertów jest liczbą mocno zaniżoną. Ten rodzaj przemocy rzadko wychodzi na jaw, gdyż Polacy wstydzą się mówić o tej sferze życia, a ponadto wiedza o przemocy seksualnej jest bardzo niska i często zachowania będące jej przejawem nie są tak postrzegane.
- Warto zaznaczyć, że zdaniem profesjonalistów, różne formy przemocy współwystępują i trudno mówić o nich, jak o oddzielnych zjawiskach.
- Przemocy w rodzinie najczęściej doświadczają kobiety i dzieci, choć dotyka ona także mężczyzn. Na przemoc najbardziej narażone są osoby, które doświadczyły jej w dzieciństwie.
- 30% respondentów potwierdza bycie sprawcą przemocy w rodzinie – jednokrotnym 9%, kilkukrotnym 17% i wielokrotnym 3%. Oznacza to, że ponad 9 mln Polaków przyznaje się do stosowania przemocy w rodzinie, a około 6 mln było w takiej sytuacji kilku- lub wielokrotnie. Do stosowania przemocy psychicznej przyznało się najwięcej osób (24%), w dalszej kolejności do fizycznej (11%), a w najmniejszym zakresie do ekonomicznej (5%) i seksualnej (2%).
- Wbrew stereotypom demograficzny profil sprawcy nie daje się łatwo określić. Ogólnie stosowanie przemocy nie jest powiązane z wiekiem, wykształceniem, wielkością miejsca zamieszkania, ani też z sytuacją zawodową, czy zdrowotną. Jeśli chodzi o ocenę sytuacji materialnej, to wraz z jej pogorszeniem rośnie udział osób, które kiedykolwiek stosowały przemoc. Większy udział sprawców jest również wśród rozwodników (37%), co może wynikać z faktu że być może stosowanie przemocy w rodzinie było czynnikiem wpływającym na rozwód.
- To, co łączy osoby stosujące przemoc w rodzinie, to przede wszystkim wspólne doświadczenia oraz środowisko, w którym się wychowywali i żyją. Są to więc w większości osoby, które same doświadczały przemocy oraz osoby w otoczeniu których przemoc jest codziennością. Dla przykładu wśród tych, którzy doświadczały przemocy wiele razy do bycia sprawcą przyznaje się 52% osób. Z kolei wśród osób, które w otoczeniu obserwują 3 lub 4 typy przemocy, sprawcy stanowią 48%. Przemoc w rodzinie jest więc zjawiskiem, które w pewnym zakresie przekazywane jest z pokolenia na pokolenie.
- Zdaniem ekspertów wielu sprawców łączą też wspólne postawy tj. np. mają potrzebę władzy i kontroli, poczucie bezkarności oraz nie rozumieją swojej winy. Specjaliści podkreślają, że polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie powinny koncentrować się na sprawcach w większym zakresie niż

dotychczas. Obecnie skala stosowania działań korekcyjno-edukacyjnych oraz terapeutycznych jest stosunkowo niewielka i sędziowie niechętnie kierują na nie sprawców.

- Z relacji sprawców wynika, że osobami doznającymi przemocy fizycznej są często dzieci, a zwłaszcza synowie, na których wskazuje 30% sprawców, ale też córki (21%). Oznacza to, że wciąż jest wiele do zrobienia w obszarze przeciwdziałania krzywdzeniu dzieci. Potrzebne są nie tylko kampanie społeczne zmieniające świadomość ogółu, ale też edukacja dzieci i młodzieży oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców.
- Jeśli chodzi o problematykę nadużywania alkoholu przez sprawców przemocy w rodzinie to według sprawców przemocy używka ta towarzyszy stosowaniu przemocy,

Podsumowując, przemoc jest wszechobecna, a w środowisku rodzinnym szczególnie bolesna i groźna. Chodzi bowiem nie tylko o osobiste doświadczenia osób pokrzywdzonych przemocą, ale także o najbliższe otoczenie, a szczególnie dzieci, które będąc choćby tylko świadkami przemocy bardzo to przeżywają i nie jest to obojętne w ich dalszym dorosłym życiu.

Badanie podjęte przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczące przemocy w rodzinie jest bardzo ważne i to zarówno z punktu widzenia diagnozy zjawiska, jak i dalszych działań zapobiegających przemocy, skutecznej ochronie i pomocy osobom pokrzywdzonym i nieuchronnego karania sprawców. Przemoc dotyka przede wszystkim kobiety, dzieci, ale również mężczyzn, a rozmiary zjawiska pozostają właściwie nieznane. Oficjalne statystyki są zdecydowanie zaniżone i pokazują jedynie niewielką część, można powiedzieć - czubek góry lodowej. Przemoc nieujawniona, a niekiedy nawet nieuświadomiona zwana w kryminologii *ciemną liczbą* jest bardzo duża, a jej skala trudna do oszacowania. W Polsce, podobnie jak w międzynarodowych badaniach wyniki pokazują, że przemoc osiąga różne środowiska, nie tylko patologiczne, nie tylko osób o niskim statusie społecznym, nadużywających alkoholu, a z takim poglądem zgadza się wielu badanych. Jednocześnie częste opinie badanych, że ofiary przemocy w rodzinie akceptują 85 swoją sytuację, czyli właściwie pomoc nie jest konieczna – jest bardzo niepokojące. To wyraźny i pilny sygnał potrzeby działań edukacyjnych przeciwdziałających stereotypom. To oznacza także, że badania nad przemocą są niezbędne i powinny być kontynuowane. Rezultaty z badania z 2019r. stanowią kontynuację oraz uzupełnienie dotychczasowej wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie, a głównym celem badania była diagnoza skali zjawiska przemocy w rodzinie.

4. DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROŻEN SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY RĄBINO

W rozumieniu ustawy przemocą w rodzinie jest jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące

szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

W przemocy domowej najbardziej istotna jest demonstracja i wykorzystanie siły lub władzy w sposób, który jest krzywdzący dla innych członków rodziny. Na przemoc w rodzinie można spojrzeć z perspektywy prawnej, moralnej, społecznej i psychologicznej.

Z obserwacji wynika, iż ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci, są to osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, w jakiegokolwiek sposób zależne od sprawcy.

Wielu ofiarom udaje się przeciwstawić sprawcy, niemniej jednak większość potrzebuje pomocy innych, bez tego sama nigdy nie zdobędzie się na odwagę, żeby zapobiec stosowaniu wobec niej przemocy.

Na terenie naszej Gminy przemoc w rodzinie najczęściej występuje w rodzinach najuboższych w miejscowościach popegeerowskich i jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, biedą, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Przypadki znęcania najczęściej odbywają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny tj. małżonkowie, dzieci, rodzeństwo, bliskie osoby, którym ofiara się zwierza. Praktycznie ofiary przemocy boja się, a najczęściej wstydzą się o tym mówić i rozgłaszać. Również trudno jest im w tych sprawach zeznawać w sadzie i dlatego wolą, aby przemoc ta trwała. Tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie poprzez zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

Najczęściej przyczyna występowania przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu, który całkowicie zakłóca komunikację w rodzinie i wpływa destruktywnie na funkcjonowanie całej rodziny.

W 2019 roku na 14 założonych Niebieskich Kart w 8 przypadkach jedna z głównych przyczyn występowania przemocy w rodzinie był problem z nadużywaniem alkoholu przez jednego z członków rodziny. Nadużywanie alkoholu jest, więc traktowane jako czynnik ryzyka pojawienia się przemocy w rodzinie. Współwystępowanie przemocy w rodzinie i alkoholu można tłumaczyć społecznym dziedziczeniem zachowań agresywnych i wzorców picia. Dorosła osoba może pamiętać, jak w dzieciństwie była bita przez pijanych rodziców lub jak rodzice bili się, kiedy jedno albo obydwoje byli pod wpływem alkoholu.

Liczba założonych Niebieskich Kart w Gminie Rąbino			
Rok	ogółem	założonych przez Policję	założonych przez pracowników socjalnych
2016	3	1	2

2017	24	23	1
2018	13	11	2
2019	14	13	1

Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Rąbino w 2019r			
liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	4		
liczba utworzonych grup i posiedzeń roboczych	36		
liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych	14		
liczba osób objętych pomocą grup roboczych	ogółem	34	
	w tym kobiety	Ogółem	14
		w tym niepełnosprawne	0
		w tym starsze	3
	w tym mężczyźni	Ogółem	12
		w tym niepełnosprawne	1
		w tym starsze	0
	w tym dzieci	ogółem	8
		w tym niepełnosprawne	0

5. ZASOBY INSTYTUCJONALNE DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY RĄBINO

W strukturach lokalnych działają:

Lp	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres mailowy
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Rąbino 29A, 78-331 Rąbino	943652 082	gopsrabino@wp.pl
2.	Rewir Dzielnicowych w Sławoborzu	Sławoborze, 78-314 Sławoborze ul. Lipowa 6	943650575	---

3.	„Al-MED” Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	Rąbino 31, 78-331 Rąbino	943643214	---
4.	Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Rąbino 27, 78-331 Rąbino	943652 082	gopsrabino@wp.pl
5.	Zespół Szkół w Rąbinie Pedagog szkolny	Rąbino 57, 78-331 Rąbino	943643463	rabino@poczta.on et.pl
6.	Wspólnota Dzieci Łaski Bożej	Lipie 4 78-331 Rąbino	943643339	siostry.lipie@wp.p l
7.	Caritas	Rąbino 87 78-331 Rąbino	943643275	---
8	Grupa Samopomocowa dla Ofiar Przemocy- Dorota Chojnacka	Urząd Miasta w Świdwinie pok nr 1 (poniedziałek 15.30)	604 334 008	----
9.	Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	ul. Grunwaldzka 49 78-200 Białogard	943122257	sow@podswierkie m.org
10.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Koszalińska 8a 78-320 Połczyn Zdrój	943664848	pcpr_polczynzdroj @op.pl
11.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Krzecko 5 78-314 Sławoborze	943647590	krzeckodps@ceti.p l
12.	Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	ul. Dawska 38 78-300 Świdwin	943657255	---
13.	Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	ul. Krótka 1 78-200 Białogard	943122100	poradniaa@wp.pl
14	Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i	78-320 Połczyn Zdrój Ul. Zdrojowa 6	943821191	

	Współuzależnienia			
15.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Drowska 32 78-300 Świdwin	943652330	pppswidwin@tlen.pl
16.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	ul. Dworcowa 2 78-200 Białogard	943122596	pppbialogard@poczta.onet.pl
17.	Sąd Rejonowy w Białogardzie VII Zamiejscowy Wydział Karny w Świdwinie II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	ul. Batalionów Chłopskich 6 78-300 Świdwin	943650561	kuratorzy.swidwin@bialogard.sr.gov.pl
18.	Chrześcijańska Misja Społeczna Teen-Challenge, Hostel Re-Entry w Świdwinie	ul. Drowska 38, 78-300 Świdwin	943654786	hostel_swidwin@o2.pl
19	Poradnia Zdrowia Psychicznego	Kościuszki 23A 78-300 Świdwin	943652064	---
20.	Dom Samotnej Matki „Dar Życia”	Ul. Wojska Polskiego 13 75-061 Koszalin	943423770	dsm-koszalin@caritas.pl
21.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	1-go Maja 6 78-200 Białogard	943128974	stowarzyszeniepomocyprzylisko@poczta.onet.pl
22.	Państwowe Pogotowie Opiekuńcze	ul. Korczaka 4, 76-010 Polanów	943188104	mow@powiat.koszalin.pl

6. ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH SŁUŻB W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

6.1. Gmina Rąbino

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

6.2. Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana między innymi w przypadku przemocy w rodzinie. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją.

W ramach swoich kompetencji i zadań pomoc społeczna, pracownik socjalny:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieskiej Karta”.

Pracownicy socjalni, przedstawiciele pomocy społecznej są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonuje obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, atak ze lekarzem, lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sadu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin.

6.3. Służba zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi ponieważ bardzo często towarzysza mu wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego, zawsze występują poważne uszkodzenia zdrowia psychicznego. W dziedzinie pomocy ofiarom przemocy domowej, oprócz zadań podstawowych, takich jak np. udzielenie pomocy medycznej, istotne jest:

- rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie gdy ofiary bądź świadkowie próbują to ukryć,
- umiejętność prowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- poinformowanie osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, o możliwości szukania pomocy,
- wystawienie na prośbę osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z przemocą domową,
- poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty” zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r. w sprawie „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, lub ratownikiem medycznym, lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

6.4.Policja

Do podstawowych zadań Policji należy między innym ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udziale pierwszej pomocy,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania,
- przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego,
- przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadku niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa,
- podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą,
- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Funkcjonariusz Policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

6.5. Oświata

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka krzywdzonego jest znacząca.

Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, jest ofiarą przemocy lub przestępstwa, przedstawiciel oświaty powinien podjąć następujące kroki:

- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczących przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty” zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Przedstawiciele oświaty są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

6.6. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gdy aktem przemocy twarzy alkohol przedstawiciel GKdsRPA podejmuje następujące działania:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,
- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wszczyna postępowanie w celu zobowiązania klienta do podjęcia leczenia odwykowego z uzależnienia od alkoholu.

Przedstawiciele GKRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym.

6.7. Zespół interdyscyplinarny lub grupy robocze

Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów z zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowania problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Do zadań grupy roboczej należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

7. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

7.1. Założenia programowe i zadania programu.

Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Rąbino na lata 2021-2025 to kompleksowe działanie ukierunkowane zarówno na ochronę ofiar przemocy jak i na edukowanie osób stosujących przemoc. Program dąży do rozwoju spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie opartego o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy.

Założenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Rąbino na lata 2021-2025 są spójne z:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2014-2020,
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2020,

7.2. Miejsce i czas realizacji Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie będzie realizowany na terenie Gminy Rąbino w latach 2021-2025r.

7.3. Adresaci Programu

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Rąbino, a w szczególności:

- osoby dotknięte przemocą w rodzinie,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie oraz osobami stosującymi przemoc w rodzinie oraz instytucje/organizacje zajmujące się tym problemem,
- społeczność lokalna.

7.4. Realizatorzy Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Rąbino na lata 2016-2020r realizowany będzie przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Urząd Gminy,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja
- Zespół interdyscyplinarny,
- Służba zdrowia,
- Placówki oświatowe,
- Stowarzyszenie „Wspólnota Dzieci Łaski Bożej”
- Kuratorzy sądowi

7.5. Szczegółowe zadania Programu

L.P	ZADANIA	REALIZATOR	TERMIN REALIZACJI
1	Organizowanie i prowadzenie profesjonalnej pomocy doradczej, informacyjnej, terapeutycznej i socjalnej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie	– GOPS – Placówki oświatowe – Policja – GKdsRPA – Służba zdrowia – Zespół interdyscyplinarny – Stowarzyszenie „Wspólnota Dzieci Łaski Bożej”	od 01.01.2021r do 31.12. 2025r
2	Podejmowanie bezpośrednich interwencji i prowadzenie działań interwencyjno-mediacyjnych wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie	– GOPS – Placówki oświatowe – Policja – GKdsRPA – Służba zdrowia – Zespół interdyscyplinarny	od 01.01.2021r do 31.12. 2025r
3	Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy	– GOPS – Urząd Gminy – Placówki oświatowe – Policja – GKdsRPA – Służba zdrowia – Zespół interdyscyplinarny – Stowarzyszenie „Wspólnota Dzieci Łaski Bożej	od 01.01.2021r do 31.12. 2025r.
4	Doskonalenie grup zawodowych	– GOPS – Placówki oświatowe – Policja – GKdsRPA	

	zaangażowanych w problematykę przemocy w rodzinie	– Służba zdrowia – Zespół interdyscyplinarny – Stowarzyszenie „Wspólnota Dzieci Łaski Bożej	od 01.01.2021r. do 31.12. 2025r.
5	Prowadzenie działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	– GOPS – Placówki oświatowe – Policja – GKdsRPA – Służba zdrowia	od 01.01.2021r. do 31.12. 2025r.
6	Ściganie sprawców przemocy i doprowadzenie do ukarania przed sądem	– Policja	od 01.01.2021r. do 31.12. 2025r.
7	Współpraca instytucji/organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	– GOPS – Placówki oświatowe – Policja – GKdsRPA – Służba zdrowia – Zespół interdyscyplinarny – Stowarzyszenie „Wspólnota Dzieci Łaski Bożej	od 01.01.2021r. do 31.12. 2025r.

7.6. Efekty realizacji Programu

Spodziewane efekty Programu to stworzenie kompleksowej pomocy dla osób dotkniętych przemocą, podniesienie jakości świadczonych usług oraz podkreślenie partnerskiej roli organizacji pozarządowych w prowadzeniu działań w zakresie rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie w Gminie Rąbino.

W szczególności będą to:

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej,
- zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie,

7.7. Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rąbino są środki finansowe budżetu Gminy Rąbino oraz inne źródła.

7.8. Monitoring Programu

Monitoring realizacji Programu prowadzić będą wszystkie podmioty, które w zakresie swoich kompetencji realizują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz podmioty, którym takie zadanie zlecono do realizacji.

Wdrożenie i monitorowanie Programu zostanie powierzone Zespołowi Interdyscyplinarnemu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ocena stopnia realizacji Programu odbywać będzie na podstawie sprawozdań wykonawców poszczególnych działań, przedstawionych w rocznym sprawozdaniu z działalności zespołu interdyscyplinarnego, przedkładanym Wójtowi Gminy Rąbino.